

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

GRADNIK I: MENTORJEVA POKLICNA IDENTITETA

ENOTA I - JAZ KOT UČITELJ ZAČETNIK: SPOMIN NA MOJO POT

Nastanek te publikacije je bil sofinanciran v okviru programa Evropske unije Erasmus+ pod št. 626148-EPP-1-2020-2-PT- EPPKA3-PI-POLICY. Ta publikacija odraža izključno stališča avtorja. Niti Evropska komisija niti nacionalna agencija za financiranje projekta nista odgovorni za njeno vsebino in ne odgovarjata za kakršno koli izgubo ali škodo, ki bi nastala zaradi uporabe te publikacije.

© Copyright 2021 LOOP Consortium Ta dokument se ne sme kopirati, razmnoževati ali spreminjati v celoti ali po delih za noben namen brez pisnega dovoljenja konzorcija LOOP. Poleg tega je treba jasno navesti priznanje avtorjev dokumenta in vse ustrezne dele obvestila o avtorskih pravicah.

Vse pravice pridržane.

Ta dokument se lahko spremeni brez predhodnega obvestila.

To delo je licencirano pod [CC BY-NC-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

ENOTA I – JAZ KOT UČITELJ ZAČETNIK: SPOMIN NA MOJO POT

UVOD

Programi usposabljanja učiteljev mentorjev bi morali biti priznani kot prednostni ukrepi znotraj v izobraževalnega sistema. Tovrstni program omogoča potrebne spremembe in razširi podporo učiteljem, obnavlja učiteljsko kariero ter hkrati izboljšuje učiteljevo poklicno uspešnost, njihovo dobro počutje in posledično šolski uspeh.

Namen te enote je podpreti usposabljanje učiteljev, ki nameravajo postati učitelj mentor. Z uporabo **refleksivnega pristopa** so učitelji povabljeni h kritični analizi svojih poklicnih, osebnih in odnosnih izkušenj. Tako prispevajo k razumevanju potreb učitelja začetnika, premagovanju različnih težav in razvijanju svojih kompetenc kot učitelja mentorja. Perspektiva refleksivnega pristopa poudarja vključenost v nameren, pragmatičen in smiselni proces, ki povezuje teoretično znanje z izkušnjami, da zmorejo utemeljeno in ustrezno ukrepati ob različnih poklicnih izzivih.

Ta okvir upošteva refleksivno delovanje, ki predpostavlja drugačno vrsto usposabljanja od tistega, ki naslavlja učitelja kot praktika, učitelja, ki zgolj sledi sklopu navodil, ki jih oblikujejo in zagotavljajo drugi. Reflektivno izobraževanje zagovarja razvoj temelječ na praktičnih izkušnjah (Schön, 2000), v katerem je učitelj mentor prepoznan kot strokovnjak. Učitelj mentor ima tako "aktivno vlogo pri oblikovanju tako ciljev in nalog svojega dela kot tudi sredstev za njihovo doseganje". V tem smislu ta pogled zagovarja zmožnost, da učitelji svoje teorije oblikujejo na podlagi resničnosti, s čimer prispevajo "k oblikovanju široke baze znanja o poučevanju" (Zeichner, 1993).

CILJI

- Izpostaviti prednosti bodočega učitelja mentorja, tako na osebnem kot na strokovnem področju, kot način za spodbujanje napredovanja in delovanja.
- Razumeti posebne potrebe in izzive učitelja začetnika.
- Opredeliti referenčne mentorske strategije za učinkovito izvajanje.

VSEBINA

- Samorefleksija o pomembnih osebnih izkušnjah učitelja mentorja.
- Izmenjava in razprava o idejah, povezanih s temi izkušnjami.

TRAJANJE, DEJAVNOSTI IN DINAMIKA

Predvideni delovni čas: 90 min

Čas izvajanja dejavnosti in dinamike:

Dejavnost	Dinamika	Trajanje	Celotno trajanje
1. Moji učitelji	1. Razmišljanje o mojih učiteljih	20 min	20 min
2. Metaforično mentorstvo	1. Moji mentorski odnosi	10 min	50 min
	2. Moja poklicna pot	40 min	
3. Okrogla miza o mentorstvu	1. Nekaj citatov	20 min	20 min
			90 min

Dejavnost 1: Moji učitelji | 20 minut

Zgodovina razkriva, da so bile številne poznane osebnosti, ki so navdih za vse ljudi, imele ob sebi učitelje, od katerih so se učile. Kot primer navedimo Beethovna in Mozarta, ki sta se učila od Haydna itd. Čeprav ljudi, s katerimi se srečujete, morebiti niso tako prepoznavni, vplivajo na vas. Izkušnje z učitelji vplivajo na vaše osebno in poklicno življenje ter pomagajo pri razvoju številnih spretnosti.

Dinamika 1 – Razmišljanje o mojih učiteljih | 20 minut

Ob tem vodilu spoznajte nekaj zgodovinskih učiteljev [The Chronicle of Evidence-Based Mentoring | Top 25 Mentoring Relationships in History (evidencebasedmentoring.org)] in se spomnite svojih učiteljev.

- a. Kdo so bili vaši učitelji/mentorji?
- b. Katere so bile njihove glavne osebne in poklicne značilnosti?
- c. Kako se kot bodoči učitelji mentorji lahko zgledujete po njih?

Dejavnost 2: Mentorstvo v prenesenem pomenu besede | 50 minut

V kontekstu izobraževanja/usposabljanja velja, da raba metafore omogoča vpogleda v učiteljeve misli in občutke (Connelly et al., 1997). Lahko služi kot orodje, s katerim se učitelj postavi nazaj in razmišlja o svoji praksi kot zunanji opazovalec (Leavy idr., 2007). Raziskovalci uporabljajo metafore, ki so jih razvili učitelji na način, da dobijo vpogled v to, kaj učitelji mislijo o svojem delu, in tako olajšajo njihov profesionalni razvoj (Zhao, Coombs in Zhou, 2010). Ta perspektiva je pomembna tudi v smislu, da so prepričanja in dejanja neločljiva in da "en konstrukt običajno vpliva na drugega" (Haney, Lumpe, Czerniak in Egan, 2002).

Dinamika 1 – Moji mentorski odnosi | 10 minut

Razmislite o mentorskih odnosih, ki ste jih doživeli v svojem življenju, in jih z metaforo opišite ter pojasnite razloge za svojo izbiro.

Dinamika 2 – Moja poklicna pot | 40 minut

Kot metaforo za vašo karierno pot predlagamo skico zemljevida. V mislih imejmo, da zemljevidi prikazujejo širšo sliko in tako dajejo povod za razmišljanje na podlagi naslednjih tem:

- Kje se je začelo?
- Kam ste želeli iti?
- Po katerih poteh ste hodili?
- Po katerih poteh niste šli in zakaj?
- Katere druge kraje bi radi obiskali in ali bi vam bila dana priložnost za to?

Dejavnost 3: Okrogla miza o mentorstvu | 20 minut

Citati so namenjeni razjasnitvi, podpori ali ponazoritvi določenega vprašanja. Naslednji citati so bili izbrani za razpravo o posebnih potrebah in izzivih učiteljev na začetku kariere ter o procesu razvoja bodočega učitelja mentorja. Po branju citatov izberite tiste, ki bi jih uporabili kot strategijo za spodbujanje razprave v mentorskem odnosu in komentirajte svojo izbiro.

Dinamika 1 – Nekateri citati | 20 minut

- a. »Nagnjeni smo k temu, da sebe vidimo predvsem skozi prizmo svojih namenov, ki so za druge nevidni, medtem ko druge vidimo predvsem v luči njihovih dejanj, ki so nam vidna.« (J. G. Bennet, v F. Kofman 2006)
- b. »Krhko ravnovesje "mentorstva" ne pomeni, da nekoga ustvarite po svoji podobi, temveč da mu dovolite, da ustvari samega sebe.« (Steven Spielberg)
- c. »Pogled v preteklost naj bo le sredstvo za jasnejše razumevanje tega, kaj in kdo sem, da bom lahko pametneje gradil prihodnost.« (Paulo Freire, Pedagogika zatiranih)

PRILOGE

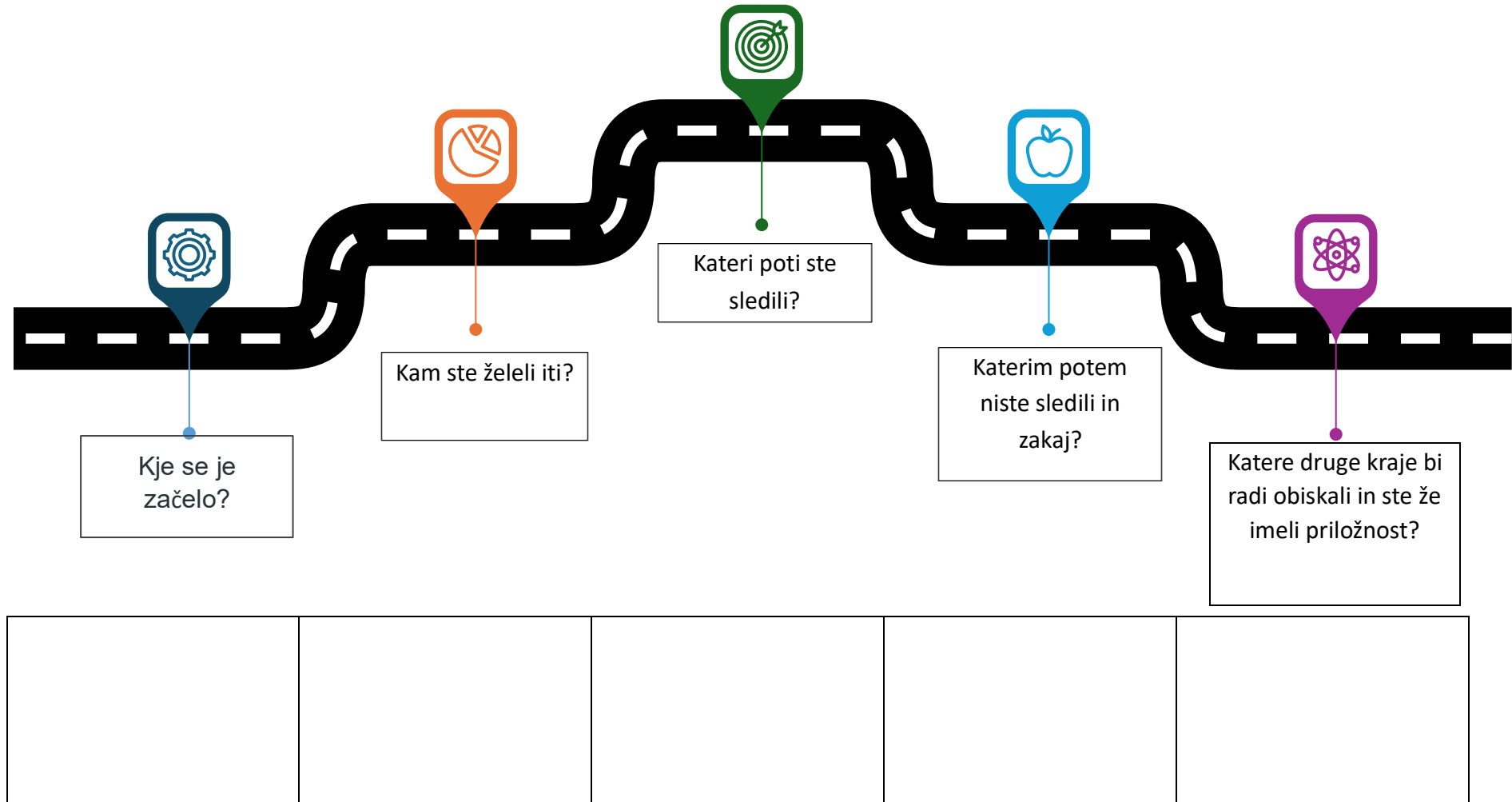
Priloga 1 - Premišljevanje o mojih učiteljih

REFLEKSIJA

Priloga 2 - Moja poklicna pot

REFERENCE

Reference

- Alderman, M. Kay.** 1990. Motivation for At-risk students. *Educational Leadership* 48, št. 1: 27–30.
- Allen, Dwight W.** 1967. *Microteaching. A description*. San Francisco: Stanford University Press.
- Azevedo, Joaquim.** 2003. *Cartas aos directores das escolas*. Porto: Asa.
- Brueggeman, Amanda.** 2022. *Student-Centered Mentoring. Keeping Students at the Heart of New Teachers' Learning*. California: Corwin.
- Campus Compact.** 1994. *Resource manual for campus-based youth mentoring programs*. Campus Compact: Rhode Island, 863–1119.
- Carrington, Jody.** 2019. *Kids these days. A game plan for (re)connecting with those we teach, lead, & love*. Altona: Friesen Press.
- Coppock, Marjorie L.** 1995. Mentoring At-Risk Hispanic Students in Self-Esteem, Academic Growth, and Citizenship Awareness. *Equity & Excellence in Education* 28, št. 1: 36–43.
- Cunha, Pedro De Orey.** 1996. *Ética e educação*. Lisboa: Universidade Católica.
- Dorrell, Larry D.** 1989. At-risk students need our commitment. *NASSP Bulletin* 73, 81–82.
- Dubois, David L., in Helen A. Neville.** 1997. Youth mentoring: Investigation of relationship characteristics and perceived benefits. *Journal of Community Psychology* 25, št. 3: 227–234.
- Goodson, Ivor F.** 2001. *Conhecimento e vida profissional. Estudos sobre educação e mudança*. Porto: Porto Editora.
- Hadley, Wynton H., in Richard Hadley.** 1991. Motivational strategies for at risk students. *Education* 111, št. 4: 573–575.
- Holland, Spencer H.** 1996. PROJECT 2000: An educational mentoring and academic support model for inner-city African American boys. *Journal of Negro Education* 65, št. 3: 315–321.
- Ion, Georgeta, in Chris Brown.** 2020. *Networks between schools for educational improvement: What practices are the most effective?* Barcelona: Bonallettera Alcompas.
- Isidori, Emanuele.** 2003. *La formazione degli insegnanti principianti. Problemi e strategie*. Perugia: Morlacchi Editore.
- Lieberman, A.** 1994. Teacher development. Commitment and challenge. V: *Teacher development and struggle for authenticity: professional growth and restructuring in the context of change*, strani. Ur. Peter P. Grimmett in Jonathan Neufeld. New York: Teachers College Press.
- Maia, Carlos Fernandes.** 2011. *Elementos de ética e deontologia profissional*. Chaves: Sindicato Nacional dos Professores Licenciados.
- Minor, Cornelius.** 2019. *We Got This: Equity, Access, and the Quest to Be Who Our Students Need Us to Be*. Portsmouth: Heinemann Educational Books.
- Nóvoa, António.** 2009. Para uma formação de professores construída dentro da profissão. *Educação, Sociedade e Processos de Escolarização* 5, št. 350: 203–218.

- O'Mahony, Gary, Bruce Barnett in Robin Matthews.** 2004. *Reflective practice: The Cornerstone for School Improvement*. Moorabbin: Hawker Brownlow Education.
- OECD.** 2018. *Responsive School Systems: Connecting Facilities, Sectors and Programmes for Student Success*, doi.org/10.1787/9789264306707. Paris: OECD Publishing.
- OECD.** 2019. Teachers Ready Platform. *Case study: Professional learning communities and master teacher networks: Building collective responsibility for the profession and for supporting new teachers*.
- Pedone, Francesca, in Gabriella Ferrara.** 2014. La formazione iniziale degli insegnanti attraverso la pratica del microteaching. *Giornale italiano della ricerca educativa* 13, 85–98.
- Portner, Hal.** 2008. *Mentoring new teachers*. California: Corwin press.
- Révai, Nóra.** 2020. What difference do networks make to teachers' knowledge? Literature review and case descriptions. *OECD Education Working Papers* 215: 1–76.
- Seiça, Aline Bernardes.** 2003. *A docência como praxis ética e deontológica. Um estudo empírico*. Lisboa: Ministerio da Educação, Departamento de Educação Básica.
- Sliwka, Anne.** 2003. Networking for Educational Innovation: A Comparative Analysis. *Networks of Innovation – Towards New Models for Managing Schools and Systems*, 49–65.
- Sparks, William C.** 1993. Promoting Self-Responsibility and Decision Making with At-Risk Students. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance* 64: 74–78.
- Stone, Douglas, in Sheila Heen.** 2014. *Thanks for the feedback: The science and art of receiving feedback well*. London: Penguin Group.
- Sweeney, Diane, in Leanna S. Harris.** 2020. *The essential guide to student-centered coaching: What every K-12 coach and school leader needs to know*. Dallas: Corwin.
- The Education State.** 2019. *Mentoring Capability Framework*. State of Victoria: Department of Education and Training.
- Turner, Sean, in Avraham Scherman.** 1996. Big brothers: Impact on little brothers' self-concepts and behaviors. *Adolescence* 31, št. 124: 875–881.
- Volusia County School Board.** 1993. *VIPS youth motivator handbook*. Florida: Volusia County Schools.

Spletne reference

- Allen, Brian, Dan Herrick, Karen McRitchie, Dana Pfeiffer, Beth Rugg, Chrisitne Vucinich in Mark Zocher.** 2006. <https://www.educause.edu/-/media/files/wiki-import/2014infosecurityguide/mentoring-toolkit/siguccsmentorguidepdf> (pridobljeno 27. 9. 2022).
- Cherry, Kendra.** 2020. What is negativity bias? <https://www.verywellmind.com/negative-bias-4589618> (pridobljeno 9. 6. 2022).

- European Centre for the Development of Vocational Training.** 2009. Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications, 29. november. <https://www.cedefop.europa.eu/en/news-and-press/news/common-european-principles-teacher-competences-and-qualifications> (pridobljeno 25. 5. 2021).
- García, Emma, in Elaine Weiss.** 2019. U.S. schools struggle to hire and retain teachers. The second report in 'The Perfect Storm in the Teacher Labor Market' series, 16. april. <https://www.epi.org/publication/u-s-schools-struggle-to-hire-and-retain-teachers-the-second-report-in-the-perfect-storm-in-the-teacher-labor-market-series/> (pridobljeno 1. 6. 2022).
- Growthminds.** 2020. Collection of GM Tools. <http://www.unigrowthminds.eu> (pridobljeno 9. 6. 2022).
- Jornal Oficial da União Europeia.** 2020. Conclusões do Conselho sobre a literacia mediática num mundo em constante mutação, 9 junij. [HYPER://eur-lex.europa.eu/legal-content/PT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XG0609\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XG0609(04)) (pridobljeno 9. 6. 2022).
- LOOP. Empowering teachers.** 2022. Comparative report, 1. februar. https://empowering-teachers.eu/wp-content/uploads/2022/07/LOOP_WP1_D1.6-Comparative-Report_Final.pdf (pridobljeno 8. 6. 2022).
- McKinley, Dianne.** 2022. Why New Teachers Need Mentors, 4. oktober. <https://incompassinged.com/2017/07/14/the-importance-of-mentoring-new-teachers/> (pridobljeno 8. 6. 2022).
- Peterson, R. W.** 1989. *Mentor teacher handbook [8 sections]*. <http://www.gse.uci.edu/doehome/edresource/publications/mentorteacher/contents.html> (pridobljeno 12. 6. 2022).
- Schulman, Lee S.** 2003. No Drive-by Teachers, 1. oktober. <http://archive.carnegiefoundation.org/publications/perspectives/no-drive-teachers.html> (pridobljeno 26.6.2022).
- Teaching Degree. Professional Networking in Teaching.** <https://www.teachingdegree.org/resources/professional-networking/>(pridobljeno 8. 8. 2022).

INOVA+

INOVA + Innovation Services SA

 **Direção – Geral da
Administração Escolar**

Ministry of Education and
Science of Portugal

 REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF EDUCATION

Ministry of Education, Republic of
Slovenia

 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Instituto Ekpedeftikis Politikis (Insti-
tute of Educational Policy)

Casa do Professor

 INSTITUTO DE
EDUCAÇÃO
—
ULISBOA

Institute of Education of the
University of Lisbon

 Univerza v Ljubljani

University of Ljubljana

 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
UNIVERSITY of the PELOPONNESE

University of Peloponnese

 idec

IDEC SA

 UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Fundación Universitaria Balmes

 PetitPhilosophy

Association Petit Philosophy

 UNIVERSITÀ
LUM *Jean Monnet*

Libera Università del
Mediterraneo Jean Monnet

LOOP

KREPITEV STALNEGA OSEBNEGA, POKLICNEGA IN SOCIALNEGA RAZVOJA UČITELJEV Z
INOVATIVNIMI PROGRAMI KOLEGIALNEGA UVAJANJA

<https://empowering-teachers.eu/>